

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА СОРТІВ ПРОСА, ПРИДАТНИХ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ В УМОВАХ ПІВДЕННОЇ ЧАСТИНИ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Ю.В. Бакуліч, студент 3-го курсу спеціальності «Агрономія»
Науковий керівник – к.с-г.н., доцент В.Я. Хоміна
Кафедра селекції, насінництва і генетики с-г культур

Просо – одна з основних круп'яних культур України. Воно дає цінний продукт – пшоно, яке використовується для приготування каш, а також виготовлення борошна, просо має велике кормове значення, особливо для птахів та свиней. На корм тваринам та птиці йдуть насамперед відходи від переробки проса на крупу.

Основною перевагою проса є його висока посухостійкість та порівняно короткий вегетаційний період, тому його можна використовувати для пересіву озимих або ранніх ярих культур, що загинули від стихійних лих [1].

Останніми роками як в світі, так і в нашій країні, тенденції формування агротехнологій спрямованні насамперед на використання сортів, придатних для вирощування в конкретних ґрунтово кліматичних умовах, які були б стійкими до хвороб, шкідників та інших факторів впливу, характерних для певної зони вирощування. Підбір сортів для конкретних умов дасть можливість в значній мірі запобігти впливу навколишнього середовища та сформувати максимально можливий урожай даної культури.

Дослідження проводились протягом 2007-2008 років в Науково-дослідному інституті круп'яних культур ПДАТУ. Мета досліджень полягає у вивченні процесу формування продуктивності проса залежно від сорту в умовах нашої зони.

Дослідження полягали у порівняльній оцінці різних сортів проса за:

- тривалістю вегетаційного та міжфазних періодів проса;
- лабораторною та польовою схожістю насіння проса;
- морфологічними ознаками рослин;
- урожайністю;
- технологічними властивостями зерна.

Завданням передбачалось дати оцінку сортам проса і виділити кращі з них для умов південної частини західного Лісостепу України.

Дослідження з вивчення впливу сортових відмінностей проса на урожайність та якість зерна залежно від умов нашої зони проводились із п'ятьма сортами, які різняться між собою морфологічними та біологічними особливостями та тривалістю вегетаційного періоду. Це сорти проса: Полтавське золотисте, Київське 87, Харківське 57, Миронівське 51 та Веселоподолянське 176.

Робота виконувалась шляхом проведення лабораторних і польових досліджень. Попередник – озима пшениця. Сівба проводилась сівалкою СКС-6-10. Облікова площа ділянки 10м². Повтореність чотириразова. Спосіб сівби широкорядний (ширина міжрядь 45 см), норма висіву 3 мільйони схожих

насінин на гектар. Спостереження, аналізи та обліки проводились у відповідності до загальноприйнятих методик.

За результатами досліджень найкращі морфологічні показники відмічено у сортів проса Миронівське 51 та Веселоподолянське 176, довжина волоті у цих сортів склала відповідно: 28,4 та 28,0 см, а кількість продуктивних суцвіть у цих сортів сягала 7,1...7,2шт на рослині, що на 0,7...1,2 шт більше в порівнянні з трьома іншими сортами. Облік урожайності показав, що найбільш урожайними виявились сорти проса: Миронівське 51 та Веселоподолянське 176, урожайність яких за роки досліджень склала відповідно: 26,3 та 26,7 ц/га, а також порівняно високу урожайність показав сорт Харківське 57 – 23,9 ц/га. Найменш урожайним був сорт проса Полтавське золотисте, середня урожайність якого за роки досліджень склала 18,0 ц/га. При визначенні технологічних якостей зерна проса слід відмітити, що найбільшу масу 1000 зерен відмічено у сортів Миронівське 51, Веселоподолянське 176 та Харківське 57, вона знаходилась в межах 8,0...8,3г. Найбільш вирівняне зерно сформували рослини сортів проса Миронівське 51 та Веселоподолянське 176, показник становив відповідно: 90 та 88%. Розрахунки економічної ефективності показали, що в умовах дослідного поля найбільш продуктивними виявились сорти проса: Миронівське 51, Веселоподолянське 176 та Харківське 57, прибуток від їх вирощування знаходився в межах 3589...4227 грн/га, а рівень рентабельності склав 217,9...256,6%.

Література

1. Яшовський І.В., Різниченко І.П. Просо. – К.: Урожай, 1973. – 204 с.
2. Гаврилянчик Р. Ю. Попередники гречки в Україні / Р.Ю.Гаврилянчик // Збірник наукових праць Подільської державної аграрно-технічної академії. – Кам'янець-Подільський: Абетка. 2000. – Вип. 8. – С. 132-134.

СІЯЧ

К.В. Гордовська, студентка 1-го курсу спеціальності «Агрономія»
 Науковий керівник – к.с-г.н., доцент Л.А. Вільчинська
Кафедра селекції, насінництва і генетики с.-г. культур

Академік Ремесло Василь Миколайович належав до найвідоміших представників науки і був добре відомий за кордоном. – в Чехії, Словачині, горщині, Германії, Польщі, Болгарії, причому не тільки серед вчених, але й у широких колах землеробів. Створенні ним сорти озимої пшениці «Миронівська 808», «Миронівська ювілейна» «Ільчівка» та інші крокували по ланах сусідніх республік, завдяки їх пластичності – високої пристосованості до різних умов вирощування – їх висівали в важко доступних для цієї культури місцях. Урожайність зерна цих сортів (за умови дотримання необхідних агротехнічних вимог) сягала 70-80 і навіть 100 ц/га.

Василь Ремесло одним з перших звернув увагу на важливість вивчення біологічних особливостей інтенсивних сортів озимої пшениці і сортової